

BIRGINIA ΣΤΕΡΓΙΟΥ
Δήμαρχος Στυλίδας
Διδάκτωρ των Μαθηματικών του Πανεπιστημίου Πατρών
π. Σύμβουλος ΜΕΑ UNESCO
dimarchos-stylidas@stylida.gr

Τουρισμός & Πολιτισμός ως Κομβική Προοπτική
Ανάπτυξης για τους Μικρούς
Δήμους.

Ο Δήμος Στυλίδας βρίσκεται στο κέντρο της χώρας μας με μακραίωνη ιστορική, πολιτιστική και λαογραφική παράδοση με τις εντυπωσιακές εναλλαγές του φυσικού τοπίου, με το δαντελωτό παραλιακό μέτωπο, τα πεντακάθαρα και ζεστά νερά, τις εύφορες κοιλάδες, αλλά και τους όμορφους ορεινούς όγκους, με ανεπτυγμένη γεωργική και κτηνοτροφική παραγωγή, με απεριόριστες δυνατότητες ανάπτυξης θρησκευτικού, αλιευτικού και αθλητικού τουρισμού, πλούσια λαϊκή μουσικοχορευτική παράδοση, γαστρονομικές απολαύσεις αλλά και κλασική παραδοσιακή ελληνική κουζίνα.

Ο βασικός τομέας ενασχόλησης του Δήμου Στυλίδας είναι η βρώσιμη ελιά και η κύρια ποικιλία της είναι η κονσερβολιά, προϊόν Π.Ο.Π., ενώ σήμερα εξάγεται το 90% της παραγωγής μας.

Η ελιά είναι ένα δέντρο του Μεσογειακού χώρου που επηρέασε την εξέλιξη και τον πολιτισμό σε μια περιοχή που αναπτύχθηκαν οι πρώτοι ανθρωπίνοι πολιτισμοί. Συνδέθηκε με την λατρεία, τη διατροφή και τη μυθολογία των λαών της Μεσογείου.

Μοντέλο ανάπτυξης μιας από τις εναλλακτικές μορφές τουρισμού είναι ο αγροτουρισμός που στοχεύει στην αξιοποίηση των πολλαπλών πλεονεκτημάτων της υπαίθρου με την ανάδειξη νέων καινοτόμων δραστηριοτήτων τουριστικού χαρακτήρα, στην τόνωση της αγροτικής ζωής ώστε να σταματήσουν να ερημώνουν τα ορεινά χωριά και οι μειονεκτικές περιοχές της Ελλάδας, που για διάφορους λόγους δεν είχαν μέχρι πρόσφατα ευκαιρία ανάπτυξης και αξιοποίησης.

Η δραστηριότητα αυτή δεν υποκαθιστά, τις αγροτικές ασχολίες αντιθέτως τις στηρίζει προσφέροντας ένα επιπλέον εισόδημα. Αυτή η ευνοούμενη τουριστική δραστηριότητα μπορεί να βοηθήσει στο μάζεμα της ελιάς, ή στη διαδικασία του τρύγου για την παραγωγή κρασιού ή τσίπουρου κλπ. Έτσι διαφυλάσσεται αλλά και αξιοποιείται η φυσική και πολιτιστική μας κληρονομιά.

Η συμβολή του δήμου είναι η ίδρυση και οεκσυγχρονισμός τοπικών κέντρων τουριστικής πληροφόρησης και η σήμανση των αξιοθέατων και μνημείων της περιοχής για την προσέλκυση επισκεπτών. Η εν λόγω τουριστική δραστηριότητα είναι ακόμη στη φάση της ανάπτυξης, αλλά με το κατάλληλο μάρκετινγκ θα μπορούσε να φέρει αρκετά έσοδα στους αγροτικούς δήμους.

Ο τουρισμός αποτελεί μία σύνθετη διαδικασία που από την αρχαιότητα έως σήμερα απασχολεί συνεχώς την ανθρωπότητα, καθώς οι επιρροές του στα κοινωνικά-πολιτικά-πολιτιστικά-οικονομικά συστήματα είναι ποικίλες και συχνά καθοριστικές.

Ο Δήμος Στυλίδας ενδείκνυται για εναλλακτικές μορφές τουρισμού. Εναλλακτικός τουρισμός είναι μια καινούργια φιλοσοφία στον τομέα του τουρισμού και περιλαμβάνει όλες τις μορφές τουρισμού, οι οποίες προσελκύουν τουρίστες με ειδικά ενδιαφέροντα.

Ο τουρισμός αποτελεί τη δεύτερη σημαντικότερη πτυχή της οικονομίας του Δήμου Στυλίδας με τα χαρακτηριστικά κυρίως του μαζικού θερινού/παραλιακού προτύπου.

Ο Δήμος Στυλίδας είναι μια περιοχή που ενδείκνυται για θρησκευτικό και προσκυνηματικό τουρισμό. Στο Δήμο μας βρίσκονται πέντε ιστορικά μοναστήρια τα οποία έχουν ως αφετηρία την προεπαναστατική περίοδο και συγκεκριμένα τον 18^ο αιώνα: **Ιερά Μονή Αγίου Βλασίου Στυλίδας, Ιερά Μονή Αγίου Γεωργίου Νεράιδας, Ιερά Μονή Αγίας Παρασκευής Σπαρτιάς, Ιερά Μονή Αγίου Γεωργίου Μύλων και Ιερά Μονή Παμμεγίστων Ταξιαρχών Νεράιδας**, τα οποία έχουν τις απαρχές τους στους προεπαναστατικούς χρόνους το 1740, και φτάνουν στην ακμή τους λίγο πριν την κατάργησή τους επί Βαυαροκρατίας το 1833.

Τα μοναστήρια αυτά έπαιξαν σημαντικό ρόλο στην επανάσταση του 1821 τόσο στην διαφύλαξη της ορθοδοξίας όσο και της ελληνικότητας του εγγενούς πληθυσμού και η συνεισφορά τους είναι καταγεγραμμένη στα γενικά αρχεία του κράτους στον αγώνα για ελευθερία και ανεξαρτησία.

Ιερά Μονή Αγίου Βλασίου Στυλίδας.

Ιερά Μονή Αγίου Γεωργίου Στυλίδας

Ιερά Μονή Αγίου Γεωργίου Μύλων.

Η θρησκεία ως πολιτισμικό φαινόμενο συνδέεται άμεσα με τον τουρισμό και συνιστά ειδικό τουριστικό απόθεμα που βασίζεται σε διακριτό πολιτιστικό υπόβαθρο και παραδόσεις. Έλληνες και ξένοι επισκέπτες συγκλονίζονται από τους μεγαλοπρεπείς βυζαντινούς ναούς, τα αμέτρητα ξωκλήσια, μοναστήρια και μετόχια, ιερά προσκυνήματα και θρησκευτικά κέντρα που προκαλούν το δέος.

Ο επισκέπτης κατά τη διάρκεια ενός ταξιδιού με θρησκευτικούς ή αμιγώς τουριστικούς σκοπούς θα θαυμάσει τους αναρίθμητους τρόπους λατρείας με σπουδαίες αναφορές ιερότητας.

Ο Δήμος Στυλίδας προχώρησε σε ψηφιοποίηση και καταγραφή των κειμηλίων των Ιστορικών Μονών και στο πλαίσιο αυτό δημιουργείται ένα σύγχρονο Κέντρο ψηφιακών διαδρομών στο παλαιό Δημοτικό Σχολείο της Κοινότητας του Αχινού.

Ο Αχινός πέραν της πλούσιας ιστορίας του προσφέρει επίσης καλή εναλλακτική λύση σε όσους αναζητούν μια ήσυχη εκδρομή στην ευρύτερη περιοχή. Πρέπει απαραίτητα να επισκεφτεί κανείς το ξωκλήσι του Αγίου Δημητρίου που βρίσκεται σε μια από τις ομορφότερες τοποθεσίες του Αχινού, μέσα στο **πράσινο**, σε ένα φυσικό περιβάλλον γεμάτο πηγές και **τρεχούμενα νερά**.

Ο Αχινός έχει σημαντικό παρελθόν, καθώς βρίσκεται στη θέση **της πόλης-κράτους Εχίνου της αρχαίας Φθίας**, η οποία φαίνεται να ιδρύθηκε κατά τον 5ο αιώνα π.Χ. Με τις ανασκαφές τα τελευταία χρόνια ήρθαν στο φως τάφοι, αγγεία, ειδώλια, κοσμήματα, αλλά και οικοδομήματα της ελληνιστικής και ρωμαϊκής εποχής. Μάλιστα, τα λείψανα ενός ηρώου κατεστραμμένου από σεισμό αποδεικνύουν ότι ο Εχίνος **συνέχιζε να κατοικείται και κατά τον 3ο μ.Χ. αιώνα**.

Δεν είναι τυχαίο, άλλωστε, ότι εδώ είχε το εξοχικό της η διάσημη συγγραφέας Ζωρζ Σαρρή, η οποία άφησε αγαπημένα έργα αναφοράς και πλούσια πνευματική κληρονομιά.

Άγιος Δημήτριος Αχινού

Ανάμεσα στα δύο όμορφα παραθαλάσσια χωριά, τον Καραβόμυλο και τον Αχινό, θα απολαύσει κανείς τους αμπελώνες που εκτείνονται μέχρι σχεδόν τη θάλασσα, αλλά και το οινοποιείο του **LaTourMelas**. Ο ιδρυτής του έχει εμπνευστεί από αντίστοιχα γαλλικά κτήματα και διαθέτει τη δική του παραγωγή κρασιού, με πρωταγωνιστή **το ροζέ Idylled' Achinos**, που έχει αποκτήσει σημαντική **διεθνή φήμη**, συναγωνιζόμενο τα ροζέ της Προβηγκίας.

Το « LaTour Melas» είναι ένα πρότυπο οινοποιείο μπουτίκ που παράγει 160.000 μπουκάλια κρασιού το χρόνο από τα 110 στρέμματα που διαθέτει σε τέσσερις ετικέτες. Ο Πύργος διαθέτει εμφιαλωτήριο, κελάρι, αίθουσα υποδοχής-σαλόνι όπου μπορεί να δοκιμάσει κανείς τα υπέροχα κρασιά. Διαθέτει επίσης μεγάλα και εντυπωσιακά δωμάτια φιλοξενίας, προσεγμένα, χτισμένα μέσα στο βράχο, που βρίσκονται και αυτά στον ίδιο Πύργο. Ο Πύργος Μελά είναι ένα αξιοθέατο για την περιοχή και δεν έχει τίποτα να ζηλέψει τους πιο γνωστούς οίκους κρασιού στον κόσμο.

Στηρίζουμε τις επιχειρήσεις που συμβάλλουν στην ανάπτυξη της οικονομίας της περιοχής και δημιουργούμε τις προϋποθέσεις για την

προβολή τους. Ταυτόχρονα ως Δήμος έχουμε προγραμματίσει δράσεις για την ενίσχυση της τοπικής επιχειρηματικότητας.

Όμορφο γραφικότατο ψαροχώρι είναι η Αγία Μαρίνα, που βρίσκεται στο δυτικό άκρο του Δήμου Στυλίδας, που προσφέρεται για κολύμπι, ψάρεμα, περιπάτους και την απόλαυση θαλασσινών εδεσμάτων. Στα αξιοθέατα της περιοχής περιλαμβάνεται η αποβάθρα φορτοεκφόρτωσης που εμείς αποκαλούμε «Γέφυρα» και που φαίνεται πως υπάρχει στενή συγγένεια με τον πύργο του Άιφελ στο Παρίσι. Στην πραγματικότητα, η γέφυρα κατασκευάστηκε από την εταιρεία Batignolles, συνεργάτης της οποίας ήταν ο Άιφελ και η κατασκευή της άρχισε το 1892, την ίδια περίοδο που κατασκευαζόταν και ο πύργος του Παρισιού. Οι ομοιότητες των δύο έργων είναι εκπληκτικές, το δε μνημείο έχει συμπεριληφθεί στα μνημεία Νεοτέρων Χρόνων του Υπουργείου Πολιτισμού.

Ο Δήμος έχει προβεί σε προμελέτη για την συντήρηση του μνημείου καταθέτοντας την ανάλογη πρόταση για την χρηματοδότηση και στη συνέχεια την αξιοποίησή του.

Το Αχλάδι είναι επίσης ένα πανέμορφο ψαροχώρι με πολλές επιλογές για τον επισκέπτη με πανέμορφη παραλία για τους λουόμενους, παραθαλάσσιες ταβέρνες για καλό φαγητό, στην παραλιακή ζώνη και γύρω από την ευρύχωρη πλατεία που πήρε το όνομα του νεαρού Αχλαδιώτη και χρυσού ολυμπιονίκη στη σφαίρα στους παραολυμπιακούς αγώνες στο Πεκίνο το 2008, Πασχάλη Σταθελάκου. Την περίοδο Τουρκοκρατίας ήταν τσιφλίκι Τούρκου πασά και μετά την Επανάσταση του 1821 δόθηκε από την πρώτη Ελληνική Κυβέρνηση στον αρματωλό Γεωργάκη Ολύμπιο ή Ζάκκα ως αποζημίωση. Η αδερφή του Ζάκκα, η Αβρακώμη κληρονόμησε το τσιφλίκι και μετά το θάνατό της το δώρισε στο βασιλιά Κωνσταντίνο. Το 1922-23, το κράτος εγκατέστησε τους πρόσφυγες από το Χρυσάμπελο (τουρκ. Κούμπαο) της Ανατολικής Θράκης και μοίρασε μαζί με τους ντόπιους τον κλήρο. Το Ζακκέϊκο αρχοντικό σώζεται μέχρι σήμερα.

Οι Ράχες, είναι ένα καλοκαιρινό παραθαλάσσιο θέρετρο κτισμένο στη θέση της αρχαίας πόλης Αλόπη. Ένας προορισμός για τους φίλους του εναλλακτικού τουρισμού με διαμονή σε σκηνές δίπλα στη θάλασσα σε πανέμορφο διαμορφωμένο περιβάλλον, (υπάρχουν βέβαια και κλασσικές μονάδες φιλοξενίας) , όπως επίσης η περιοχή ενδείκνυται για τους φίλους του Kitesurf καθώς το δυτικό άκρο του οικισμού της παραλίας Ραχών (ο Φάρος) θεωρείται ίσως το τρίτο καλύτερο σημείο στη Μεσόγειο για τους φανατικούς οπαδούς αυτού του σπορ.

Όσοι γνωρίσουν τη δραστηριότητα αυτή, τότε αποκτούν το ίδιο πάθος και διέρχονται ολόκληρη την Ευρώπη για να φτάσουν εδώ στην περιοχή μας. Να τονίσουμε ότι το kitesurfing όσο και windsurfing σήμερα είναι οι βασιλιάδες των θαλάσσιων, ατομικών αθλημάτων.

Ο αθλητικός τουρισμός γενικότερα μπορεί να συμβάλλει στην ανάπτυξη των επιχειρήσεων και των επαγγελματιών που δραστηριοποιούνται στην περιοχή και όχι μόνο στον κλάδο αυτό.

Στην ουσία, όταν μιλάμε για αθλητικό τουρισμό, αναφερόμαστε στην εμπειρία του ταξιδιού που γίνεται με στόχο την παρακολούθηση ή και τη συμμετοχή σε μια αθλητική δραστηριότητα, ομαδική ή ατομική.

Η Γλύφα, επίσης ένα καλοκαιρινό παραθαλάσσιο θέρετρο και λιμάνι εξόδου προς τη βόρεια Εύβοια. Ένα πανέμορφο χωριό που προσφέρει πολλές προοπτικές για καλοκαιρινές διακοπές. Όμορφη παραλία, πολλές προτάσεις διασκέδασης και περιήγησης. Η παραλία έχει βραβευτεί με γαλάζια σημαία από την Ε.Ε για τα καθαρά νερά και το περιβάλλον της. Στην ίδια περιοχή και λίγο ανατολικότερα στη θέση Φανός βρέθηκαν στην ανασκαφή του 1986 δύο τύμβοι μυκηναϊκής περιόδου, όπως και σώζονται ερείπια της αρχαίας ακρόπολης στους πρόποδες του Τραγοβουνίου στην επίπεδη κορυφή παραλιακού λόφου 6 χιλιόμετρα από τη Γλύφα.

Σύμφωνα με τους πρώτους ανασκαφείς του αρχαιολογικού χώρου της αρχαίας Αντρώνας, στη θέση Φανός Γλύφας, στην πόλη ζούσε μοναδικός αρχαιοελληνικός λαός, που διαφέντευε τον δίαυλο της Γλύφας με μικρά πλοία, επιβάλλοντας λύτρα ή αλλιώς διόδια στα εμπορικά πλοία της εποχής που περνούσαν από το στενό μεταξύ Γλύφας και Εύβοιας. Η αγριότητα, το πολεμικό σθένος και η ναυτοσύνη του λαού αυτού, συγκρίνεται με τους μυθικούς Μυρμιδόνες, που είναι κοινά παραδεκτό ότι ζούσε στη συγκεκριμένη περιοχή της αρχαίας Φθίας, ενώ σύμφωνα με τον Όμηρο συμμετείχαν υπό την ηγεσία του Αχιλλέα στην εκστρατεία των Ελλήνων κατά της Τροίας.

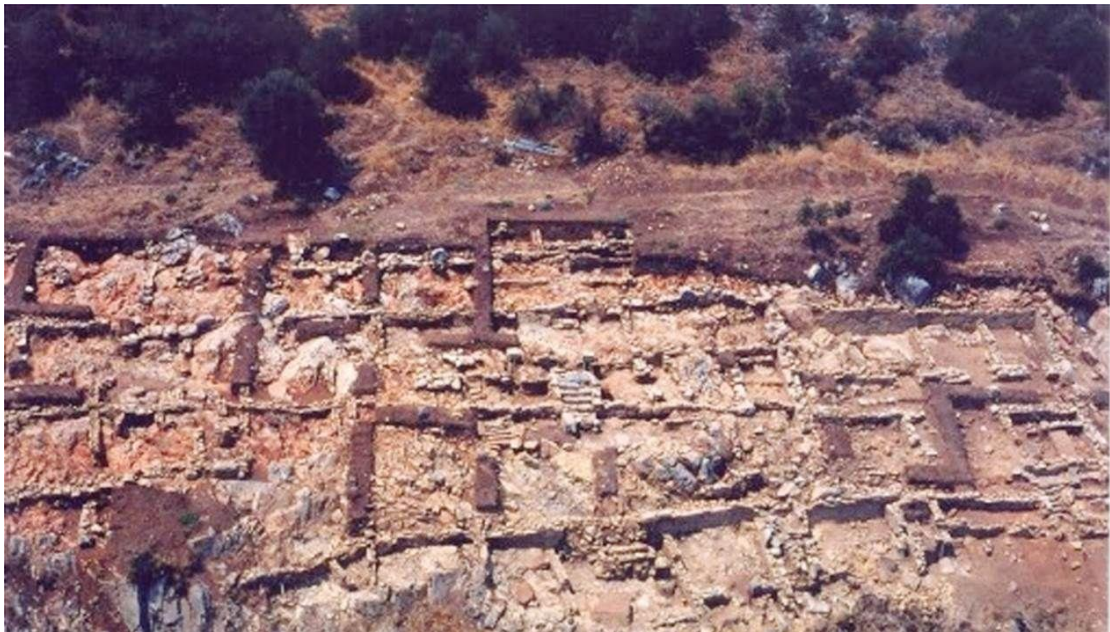
Σήμερα στη Γλύφαμε την επέκταση του Λιμένα, εκτελούνται πλέον περισσότερα δρομολόγια πλοίων που συνδέουν τη Στερεά με τη Βόρεια Εύβοια αλλά και τα νησιά των Βορείων Σποράδων.

Επιπλέον πρόσφατα δημοπρατήθηκε η δημιουργία νέου αλιευτικού καταφυγίου από την Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας προκειμένου να καλύψει τις αυξημένες απαιτήσεις της περιοχής.

ΗΠελασγία είναι μια ορεινή κοινότητα που αξίζει κανείς να επισκεφτεί για την πλούσια ιστορία της, τη γραφικότητα και τη απόλυτη φύση της. Η παλιά ονομασία του χωριού μέχρι το 1927 είναι Γαρδίκι ενώ η σημερινή της οφείλεται στην αρχαία Πελασγιά ή Λάρισα Κρεμαστή.

Οι κάτοικοι της ασχολούνται κυρίως με τη γεωργία και την καλλιέργεια της ελιάς. Στο λόφο «Κάστρο» με υψόμετρο 530 μέτρα και 1,5 χλμ. βόρεια του χωριού προς τον οικισμό Κυπαρισσώνα, βρίσκεται ο αρχαιολογικός χώρος της Λαρίσης Κρεμαστής όπου υπάρχουν τα ερείπια ακροπόλεως και τείχους αρχαίας πόλεως που χρονολογούνται στον 5ο και τον 4ο αιώνα π.Χ.

Στην περιοχή λειτούργησαν μεταλλεία χαλκού από τα οποία πιθανολογείται ότι προήλθε και η κοπή νομισμάτων με τη μορφή του Αχιλλέα του 3ου αιώνα π.Χ.

Οχυρωματικός Περίβολος της Ακρόπολης της Αρχαίας Πόλης των Φθιωτών Αχαιών, του 5^{ου} π. Χ. αιώνα, Κάστρο Πελασγίας .

Στην Πελασγία ενδιαφέρον έχει η επίσκεψη και διαμονή στον παραδοσιακό αγροτουριστικό ξενώνα «ΠΙΘΑΡΙΑ» που είναι πνιγμένος στο πράσινο δίπλα στο εκκλησάκι της Παναγιάς, με θέα τη θάλασσα, τον κάμπο και το λόφο του Κάστρου, όπου μπορεί κανείς να απολαύσει τον καφέ του στην αυλή, στην βεράντα ή κοντά στο τζάκι και να γευτεί ντόπιες παραδοσιακές συνταγές.

Κατεβαίνοντας προς Βαθύκοιλο, ή Σουβάλα με την παλαιότερη ονομασία του, μια πεδινή κοινότητα του Δήμου Στυλίδας εκτός των άλλων μπορεί να επισκεφτεί ένα πανέμορφο και προσεγμένο χώρο αφιερωμένο στην λαϊκή παράδοση, η δε έκθεση φιλοξενείται στο παλαιό δημοτικό Σχολείο της Κοινότητας.

Ολοκληρώνοντας θα ήθελα να τονίσω ότι ο κάθε μικρός ή μεσαίος Δήμος έχει πολλά και ακόμη τόσα περισσότερα να προβάλλει για την προώθηση του τουρισμού με στόχο την ανάπτυξη και την ευημερία των δημοτών. Ωστόσο οι δήμοι προκειμένου να ασκούν τις αρμοδιότητες τους, πρέπει να έχουν οικονομική και διοικητική αυτοτέλεια. Δεν είναι λοιπόν δυνατόν για παράδειγμα να αναπτυχθεί τουριστικά το παραλιακό μέτωπο στους παραθαλάσσιους Δήμους όταν ουσιαστικά δεν το ελέγχουν. Εδώ δύο φορείς του δημοσίου εμπλέκονται στο έργο των δήμων, ανάμεσα στην ξηρά και στη θάλασσα, η Κτηματική Υπηρεσία του δημοσίου και το Λιμενικό ταμείο.

Στο σημείο αυτό παρεμποδίζεται η προοπτική της ανάπτυξης.

Χρειαζόμαστε λοιπόν τις κατάλληλες απαντήσεις στις σύγχρονες ανάγκες και ένα νέο θεσμικό πλαίσιο που να δίνει τη δυνατότητα δυναμικής ανάπτυξης για να διαμορφώσουμε σύγχρονους και βιώσιμους Δήμους με οραματικό σχεδιασμό, αλλά και ευθύνη για την υλοποίηση των στόχων μας.

Και επειδή σημαντική πλειοψηφία πολιτών πιστεύει ότι υπάρχει ισχυρή θετική σύνδεση ανάμεσα στην ανάπτυξη, τον πολιτισμό, τον τουρισμό αλλά και την απασχόληση με αποδοτική χρήση πόρων, θεωρώ ότι πρέπει να μας δοθεί η δυνατότητα με τη στήριξη της πολιτείας, ώστε σε κάθε δήμο, ανάλογα με τη γεωγραφική του θέση και τη δυναμική του, να δημιουργηθεί μια αναπτυξιακή διαδικασία χρησιμοποιώντας καλές πρακτικές που ήδη χρησιμοποιούνται σε Ευρώπη και σε επιτυχημένους Δήμους, ώστε να γίνουν ουσιαστικά βήματα προς αυτή την κατεύθυνση.